

RIKSDAGENS SVAR 227/2004 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av fordonslagen och 9 § i bränsleavgiftslagen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av fordonslagen och 9 § i bränsleavgiftslagen (RP 235/2004 rd).

Beredning i utskott

Kommunikationsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KoUB 24/2004 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av fordonslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fordonslagen av den 11 december 2002 (1090/2002) 3 § 7 punkten, 6 § 2 mom., 14 §, 25 § 1 mom., 30 § 1 mom., 31, 32, 34 och 40 §, 41 § 2 mom., 45 och 47 §, 49 § 2 mom., 50, 65, 67, 69 och 99 § samt
fogas till 35 § ett nytt 5 mom. som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

7) *register* det fordonstrafikregister som avses i lagen om fordonstrafikregistret (541/2003),

6 §

Godkännande av fordon, system, komponenter och separata tekniska enheter för trafik

Sådana komponenter, separata tekniska enheter och cyklar som inte stämmer överens med bestämmelserna i denna lag eller bestämmelser

som utfärdats med stöd av den och som inte försetts med godkännandemärkning enligt dessa bestämmelser, om sådan förutsätts i bestämmelserna, får inte importeras till landet i försäljningssyfte eller tillverkas för försäljning i Finland, saluföras eller säljas eller annars överlåtas eller användas i trafik.

14 §

Traktor

Fordon i kategori T och C samt trafiktraktor (traktor) är ett motordrivet fordon med hjul eller band,

- 1) som har minst två axlar,
- 2) vars största konstruktiva hastighet är minst 6 km/h,
- 3) vars främsta funktion är som dragfordon, och
- 4) som konstruerats särskilt för att dra, skjuta, frakta eller driva viss utbytbar utrustning avsedd att användas inom jord- eller skogsbruk, eller för att dra släpvagnar avsedda att användas inom jord- och skogsbruk.

En traktor kan utrustas för transport av last i jordbruks- eller skogsbrukssammanhang och med passagerarsäten. Som traktor räknas dock inte maskiner som har konstruerats särskilt för användning inom skogsbruket, såsom lunnare och skotare, enligt definitionen i standarden ISO 6814:2000, och inte skogsmaskiner som är baserade på schaktmaskinschassier, enligt definitionen i standarden ISO 6165:2001.

Traktorer indelas i följande kategorier med hänsyn till sina egenskaper:

- 1) kategori T₁: hjultraktorer vars största konstruktiva hastighet är 40 km/h, vars minsta spårvidd på den av axlarna som är närmast föraren inte understiger 1,15 meter, vars vikt i olastat och körklart tillstånd överstiger 0,6 ton och vars markfria gång inte överstiger 1 meter,
- 2) kategori T₂: hjultraktorer vars största konstruktiva hastighet är 40 km/h, vars minsta spårvidd understiger 1,15 meter, vars vikt i olastat och körklart tillstånd överstiger 0,6 ton och vars markfria gång inte överstiger 0,60 meter; när

värdet på traktorns tyngdpunkt i höjddled mätt från marken, delat med medelvärdet för axlarnas minsta spårvidd, är större än 0,90, begränsas emellertid den största konstruktiva hastigheten till 30 km/h,

3) kategori T₃: hjultraktorer vars största konstruktiva hastighet är 40 km/h och vars vikt i olastat och körklart tillstånd är högst 0,6 ton,

4) trafiktraktor: lastbärande traktorer med hydraulisk ledramstyrning som är avsedd för godstransport; en trafiktraktor är också en annan för godstransport använd traktor som är utrustad med en släpvagn vars kopplingsmassa är större än 10 ton; som trafiktraktor anses dock inte en traktor som används för sådan transport som avses i 7 § i bränsleavgiftslagen (1280/2003); största konstruktiva hastighet för en trafiktraktor är högst 50 km/h,

5) kategori C: traktorer som drivs och styrs med hjälp av band.

Genom förordning av kommunikationsministeriet utfärdas vid behov bestämmelser om klasserna för traktorer.

25 §

Fordons konstruktion, manöverorgan och utrustning

För att tryggt kunna användas i trafik skall

- 1) fordon ha en pålitlig och funktionssäker styrinrättning,
- 2) motordrivna fordon, cyklar samt släpvagnar till bil eller trafiktraktor ha en färdbröms,
- 3) fordon ha däck och fälgar eller band eller medar som motsvarar den belastning de utsätts för,
- 4) motordrivna fordon ha ett brandsäkert bränslesystem,
- 5) fordon ha behövliga strålkastare och lyktor, reflektorer och reflekterande identifieringsskyltar,
- 6) fordon ha en varningstriangel, om fordonets totala massa är större än 500 kg,
- 7) fordon i kategori M och N₁ i förarhytt och passagerarutrymme ha sådana konstruktioner och anordningar som skyddar förare och passagerare vid sammanstötning,

8) fordon erbjuda föraren tillräcklig sikt framåt, åt sidan och bakåt; sikten bakåt får vid behov ordnas med hjälp av backspeglar eller något annat motsvarande system,

9) fordon vilkas förarhytt är sluten vara försedda med vindruta och behövliga anordningar för att säkerställa sikten genom vindrutan i alla väderförhållanden,

10) fordon ha behövliga anordningar och konstruktioner för att skydda lätta fordon vid sammanstötningar,

11) motordrivna fordon och cyklar ha en ljudsignalanordning,

12) motordrivna fordon ha en hastighetsmätare samt fordon i kategori M₂, M₃, N₂ och N₃ en hastighetsbegränsare,

13) fyr- eller flerhjuliga motordrivna fordon ha en backningsanordning.

— — — — —

30 §

Typgodkännanden

Med *EG-typgodkännande* avses typgodkännanden enligt Europeiska gemenskapens rättsakter om typgodkännande av fordon och av system, komponenter och separata tekniska enheter i dessa. EG-typgodkännande av hela fordon baserar sig på följande direktiv:

1) rådets direktiv 70/156/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om typgodkännande av motorfordon och släpvagnar till dessa fordon,

2) Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/24/EG om typgodkännande av två- eller trehjuliga motorfordon och om upphävande av rådets direktiv 92/61/EEG,

3) Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/37/EG om typgodkännande av jordbruks- eller skogsbrukstraktorer, av släpvagnar och utbytbara dragna maskiner till sådana traktorer samt av system, komponenter och separata tekniska enheter till dessa fordon och om upphävande av direktiv 74/150/EEG.

— — — — —

31 §

Tillämpningsområden för typgodkännanden

EG-typgodkännande beviljas system, komponenter eller separata tekniska enheter samt fordon i kategori M₁, L och T₁—T₃. Nationellt typgodkännande beviljas fordon, system, komponenter eller separata tekniska enheter. Typgodkännande av små serier beviljas fordon. E-typgodkännande beviljas system, komponenter och separata tekniska enheter.

32 §

Typgodkännandeskyldighet

En förutsättning för att fordon i kategori M₁, L eller T₁—T₃ som tas i bruk första gången skall kunna antecknas i registret är att fordonstypen är EG-typgodkänd eller typgodkänd i små serier. Fordon i kategori M₁, L eller T₁—T₃ som färdigställts under den sista etappen vid etappvis typgodkännande eller som tillverkats eller förts in i landet som enskilt exemplar får dock antecknas i registret på basis av registreringsbesiktningen.

34 §

Godkännandemyndighet

I Finland är Fordonsförvaltningscentralen godkännandemyndighet i fråga om fordon i kategori M, N, L, O, T₁—T₃, C och R, trafiktraktorer, motorredskap samt terrängfordon liksom komponenter, system och separata tekniska enheter i dessa.

35 §

Beviljande av typgodkännande

Vid beviljande av godkännande tillämpas i fråga om EG-typgodkännande det förfarande som föreskrivs i den rättsakt som avses eller nämns i 30 § 1 mom., i fråga om E-typgodkännande det förfarande som föreskrivs i Genèveöverenskommelsen och i fråga om nationellt

typgodkännande det förfarande som godkännandemyndigheten fastställt.

40 §

Närmare bestämmelser om typgodkännande

Närmare bestämmelser om EG-typgodkännande av jordbruks- och skogsbrukstraktorer, av släpvagnar och utbytbara dragna maskiner till sådana traktorer samt av system, komponenter och separata tekniska enheter till dessa fordon utfärdas genom förordning av statsrådet.

Genom förordning av statsrådet bestäms i fråga om nationellt typgodkännande och typgodkännande av små serier

- 1) vilka fordon som hänförs till samma typ,
- 2) om anmälan av uppgifter om typgodkännande till registret med uppgifter om typgodkännanden,
- 3) om befogenheter för Fordonsförvaltningscentralen att bevilja smärre enskilda undantag vid typgodkännande, om undantaget inte äventyrar trafiksäkerheten eller snedvrider konkurrensen,
- 4) det högsta antal genom typgodkännande av små serier godkända fordon som får införas i registret per år,
- 5) på vilka villkor ett i en annan EES-stat för fordon i kategori M₁, L och T₁—T₃ beviljat typgodkännande av små serier gäller i Finland.

41 §

Intyg över överensstämmelse och godkännandemärkningar

Tillverkaren skall förse varje komponent eller separat teknisk enhet som tillverkats i enlighet med typgodkännandet med sitt kommersiella märke eller sitt varumärke och med typbeteckning. Om så anges i Europeiska gemenskapens rättsakter eller i ett E-reglemente, skall varje komponent och separata tekniska enhet förseas med ett typgodkännandenummer eller typgodkännandemärke. Tillverkare behöver då inte förse komponenterna eller enheterna med ett kom-

mersiellt märke eller varumärke och typbeteckning.

45 §

Åtgärder i anslutning till produktionens överensstämmelse

Vid överlåtelse av fordon, system, komponenter eller separata tekniska enheter skall tillverkaren och tillverkarens representant se till att fordonet, systemet, komponenten eller den tekniska enheten till sin konstruktion och utrustning samt sitt skick stämmer överens med den godkända typen.

Innan godkännande beviljas skall godkännandemyndigheten försäkra sig om tillräckliga förfaranden som garanterar effektiv tillsyn över produktionens överensstämmelse och vidta åtgärder i anslutning till tillsynen. Vid tillsynen över produktionens överensstämmelse tillämpas i fråga om EG-typgodkännande det förfarande som föreskrivs i den rättsakt som avses eller nämns i 30 § 1 mom., i fråga om E-typgodkännande det förfarande som föreskrivs i Genèveöverenskommelsen och i fråga om nationellt typgodkännande det förfarande som godkännandemyndigheten fastställt. Godkännandemyndigheten kan låta en teknisk tjänst utföra delar av tillsynen över produktionens överensstämmelse.

Kostnaderna för tillsynen över överensstämmelse betalas av den som ansökt om godkännande. Godkännandemyndigheten och den tekniska tjänsten har rätt att för tillsynen

1) få tillträde till platser där fordon, komponenter, system och separata tekniska enheter tillverkas, lagras, säljs, installeras, repareras och kontrolleras,

2) ta prov på produktionen och med bestämda intervaller utföra tester eller kalkyler som föreskrivs i Europeiska gemenskapens rättsakter eller E-reglementen,

3) vid behov få tillgång till material som behövs för att kontrollera kvaliteten och överensstämmelsen i fråga om varje godkänd typ,

4) kontrollera tillsynsmetoderna i fråga om produktionens överensstämmelse.

Kontroll och tillsyn får dock inte verkställas på en hemfridsskyddad plats. Om godkännandemyndigheten låter en teknisk tjänst verkställa tillsynen över överensstämmelse, skall den tekniska tjänsten tillämpa vad som bestäms i förvaltningslagen (434/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) och språklagen (423/2003).

47 §

Godkännande som beviljas tekniska tjänster

Kommunikationsministeriet godkänner tekniska tjänster för att utföra kontroller, mätningar, tester och kalkyler enligt 36 §. Förutsättning för godkännande är att den tekniska tjänsten uppfyller kraven i standarden SFS-EN ISO/IEC 17025:2000 och att den tekniska tjänstens kompetensområde omfattar alla de bestämmelser som gäller sådant godkännande som den tekniska tjänsten ansöker om. En tillverkare får inte godkännas som teknisk tjänst, om det inte uttryckligen föreskrivs om det i Europeiska gemenskapens rättsakter.

Kommunikationsministeriet godkänner tekniska tjänster för tillsyn över överensstämmelse enligt 45 §. Förutsättning för godkännande är att den tekniska tjänsten uppfyller kraven i standarden SFS-EN 45012:1998 eller ISO/IEC Guide 62:1996 i fråga om den verksamhet som den utför. En person som utför kontroller, mätningar, tester och kalkyler enligt 36 § får inte för samma uppdragsgivares räkning fungera som ledande bedömare av tillsynen över överensstämmelse. En tillverkare får inte godkännas såsom teknisk tjänst som utför tillsyn över överensstämmelse, om det inte uttryckligen föreskrivs om det i Europeiska gemenskapens rättsakter.

Godkännande enligt 1 och 2 mom. kan beviljas för viss tid. När godkännande beviljas kan sådana nödvändiga krav, begränsningar och övriga villkor uppställas i fråga om den tekniska tjänstens verksamhet som säkerställer att de uppgifter som förutsätter godkännande utförs på behörigt sätt. Närmare bestämmelser om påvisande av att de krav, begränsningar och andra villkor som ställs på tekniska tjänster uppfylls

och om tekniska tjänsters anmälningar utfärdas genom förordning av statsrådet.

49 §

Tillsyn över tekniska tjänster

Godkännandemyndigheten övervakar de tekniska tjänsternas verksamhet i fråga om den verksamhet som de tekniska tjänsterna med stöd av 47 § 1 och 2 mom. godkänts att utföra, och säkerställer regelbundet att de föreskrivna kraven uppfylls. För tillsynen har godkännandemyndigheten och de sakkunniga som den anlitat rätt att få tillträde till sådana lokaler i de tekniska tjänsterna som inte omfattas av hemfriden och där kontroller, mätningar, tester och kalkyler görs och att utan hinder av bestämmelserna om sekretess få tillgång till material som gäller de tekniska tjänsternas oberoende samt personal, system, anordningar och redskap liksom kontroller, mätningar, tester och kalkyler. Kostnaderna för tillsynen betalas av de tekniska tjänsterna.

50 §

Återkallande av godkännande som beviljats en teknisk tjänst

Om en teknisk tjänst som avses i 47 § 1 eller 2 mom. inte uppfyller föreskrivna krav eller i verksamhet som avses i detta kapitel handlar i strid med bestämmelserna, kan kommunikationsministeriet ge den tekniska tjänsten en anmärkning eller varning. Om anmärkningen eller varningen inte leder till att bristerna i verksamheten avhjälps, kan kommunikationsministeriet för viss tid återkalla beviljat godkännande. Godkännandet kan återkallas helt och hållet, om väsentliga brister eller försummelser framkommit i verksamheten.

65 §

Rätt att förhandsanmäla

En fordonstillverkare och dennes representant eller, om fordonet har förts in i landet av någon annan än tillverkarens representant, en importör kan före första registreringen förhandsanmäla fordonets identifieringsuppgifter och tekniska uppgifter till registret. Förhandsanmälan kan göras av den som

1) införts i det finska företags- och organisationsdatasystemet,

2) är en registrerad skattskyldig enligt 39 § i bilskattelagen, om sammanslutningen förhandsanmäler bilskattebelagda fordon, eller är registrerad kreditkund hos tullen, om sammanslutningen förhandsanmäler andra än bilskattebelagda fordon som den importerar från ett land utanför EES-området,

3) är solvent och sakkunnig,

4) får tillgång till tekniska uppgifter som hänför sig till ett fordon's konstruktion och utrustning som är ett villkor för godkännande och till intyg över överensstämmelse för fordon i kategori M₁, L eller T₁—T₃ eller intyg över typgodkännande för annat fordon, och som

5) ingått ett avtal med Fordonsförvaltningscentralen om lämnande av uppgifter i elektronisk form.

Närmare bestämmelser om förhandsanmälan av fordon utfärdas genom förordning av statsrådet.

67 §

Vägran att registrera farliga fordon

Om Fordonsförvaltningscentralen bedömer att vissa typer av fordon utgör allvarlig fara för trafiksäkerheten eller arbetarskyddet, trots att de har ett gällande intyg över överensstämmelse, kan den vägra att registrera ett sådant fordon för en tid av högst sex månader. Fordonsförvaltningscentralen skall utan dröjsmål och utan hinder av bestämmelserna om sekretess anmäla detta till godkännandemyndigheterna i de övriga EES-staterna, godkännandemyndigheterna i sta-

ter som tillämpar E-reglementet i fråga och kommissionen samt uppge grunderna för sitt beslut.

Om en medlemsstat som meddelat typgodkännande bestrider en påstådd fara för trafiksäkerheten eller arbetarskyddet som anmälts till den, skall Fordonsförvaltningscentralen försöka lösa meningsskiljaktigheten genom samråd med den myndighet som beviljat godkännandet. Kommissionen skall underrättas om saken.

69 §

De sista fordonen i serien

Godkännandemyndigheten kan på ansökan av tillverkaren av ett fordon bevilja undantag från kraven i ett direktiv om fordonskonstruktion och utrustning

1) för högst sex månader från det att kraven i direktivet trätt i kraft eller, om den tid undantagen är i kraft går ut i slutet av ett kalenderår, för sju månader för ett färdigt fordon,

2) för högst 12 månader från det att kraven i direktivet har trätt i kraft eller, om den tid undantaget är i kraft går ut i slutet av ett kalenderår, för 13 månader för fordon som godkänns utifrån etappvis typgodkännande.

Undantag kan beviljas för högst 10 procent av de fordon av samma märke i kategori M₁ och för 30 procent av fordon av samma märke i någon annan kategori som tagits i bruk i Finland under det föregående kalenderåret eller de föregående 12 månaderna. Procenttalet avrundas uppåt till närmaste hela tal.

Med avvikelse från 1 och 2 mom. är den möjlighet som föreskrivs i 1 mom. för fordon i kategori T₁—T₃ begränsad till 24 månader för färdiga fordon och till 30 månader för etappvis typgodkännande. I fråga om fordon i kategori T₁—T₃ kan undantag beviljas för högst 10 procent av det antal fordon av alla typer i fråga som tagits i bruk i Finland under de två föregående åren. Maximiantalet i fråga får dock inte understiga 20.

Undantaget i 1—3 mom. tillämpas endast på fordon som

1) fanns inom EES-staternas territorium när godkännandet upphörde att gälla,

2) har ett gällande intyg över överensstämmelse eller ett intyg över giltigt nationellt typgodkännande, som utfärdats medan de aktuella fordonens typgodkännande fortfarande var giltigt, och som

3) ännu inte hade registrerats eller tagits i bruk förrän nämnda typgodkännande upphörde att gälla.

Bestämmelser om förfarandet vid beviljande av undantag för de sista fordonen i serien utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

99 §

Närmare bestämmelser och anvisningar

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Genom förordning av kommunikationsministeriet utfärdas vid behov bestämmelser om specialtransportfordon och utförande av specialtransporter liksom om antalet dubbar, installering av dem i dubbdäck och typgodkännande av dem samt om mätning av dubbarnas massa och dubbkraften i dubbdäck.

Fordonsförvaltningscentralen kan meddela närmare anvisningar om anmälningar i anslut-

ning till besiktningar, handlingar som skall användas vid besiktning, anteckningar i intyg över registrering och utförande av besiktningsuppdrag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 14 § tillämpas från och med den 1 juli 2005 på nya fordonstyper och från och med den 1 juli 2009 på fordon som tas i bruk första gången.

Lagens 30 § 1 mom., 31, 32, 34, 40, 65 och 69 § tillämpas i fråga om fordon i kategori T₁—T₃ och C samt i fråga om trafiktraktorer från och med den 1 juli 2005 på nya fordonstyper och från och med den 1 juli 2009 på alla fordon som tas i bruk första gången.

Fordonsförvaltningscentralen behandlar ändringar som gäller EG-typgodkännande av traktorer från och med den 1 juli 2005. Social- och hälsovårdsministeriet är EG-typgodkännandemyndighet för traktorer efter den 1 juli 2005 i de fall där behandlingen av ansökan om typgodkännande pågår vid den aktuella tidpunkten.

Godkännanden av tekniska tjänster som beviljats enligt 47 § före lagens ikraftträdande förblir i kraft som sådana.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av 9 § i bränsleavgiftslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i bränsleavgiftslagen av den 30 december 2003 (1280/2003) 9 § som följer:

9 §

Bränsleavgiftens belopp

Bränsleavgiftens belopp är

1) för personbilar (kategorierna M₁ och M₁G) 330 euro per dag,

2) för paketbilar (kategorierna N₁ och N₁G) 500 euro per dag,

3) för bussar (kategorierna M₂ och M₃) 670 euro per dag,

4) för lastbilar (kategorierna N₂ och N₃) och specialbilar 1 000 euro per dag,

5) för lastbilar avsedda för dragning av egentlig släpvagn, släpkärra eller påhängsvagn 1 500 euro per dag,

6) för trafiktraktorer 670 euro per dag,

7) för andra traktorer 100 euro per dag,

8) för motorredskap och motorredskap som byggts på bilchassi 100 euro per dag,

9) för motorcyklar och andra fordon i kategori L 100 euro per dag.

Om bränsleavgift skall påföras ett fordon som inte finns upptaget i ett register, anses fordonet höra till den fordonskategori som det på grundval av sin beskaffenhet närmast skulle vara hänförligt till om det skulle registreras.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 13 december 2004